

Düş'ünce

..bir düşün peşinde

İÇİNDEKİLER

- FELSEFE NEDİR
- FELSEFENİN TARİHİ
- DÜNYA FELSEFE GÜNÜ
- ÖMER HAYYAM
- ANKA KUŞUNUN SEMBOLÜ VE HİKAYESİ
- NİHİLİZM
- ARİSTOTELES
- STOİZİM

EDİTÖRLER :

- EYÜP EFE GÜR
- YİĞİT EFE KARAŞ
- ESRA BERNA DEMİREL

Felsefe Nedir ?

Felsefe; varlık, bilgi, değerler, gerçek, doğruluk, zihin ve dil gibi konularla ilgili soyut, genel ve temel problemlere ilişkin yapılan sistematik çalışmalardır. Felsefe ile uğraşan kişilere filozof denir

Felsefenin Tarihi

Tarihteki çoğu okuryazar toplum, "nasıl iyi bir yaşam sürebilirim" , "gerçeklik nedir" , "nasıl doğruyu bilebilirim" gibi, felsefenin konusu dahilinde olan pek çok sorunun arayışı içinde olmuştur. Bu durum farklı coğrafyalarda felsefenin ortaya çıkmasına neden olmuş, bir Dünya felsefe tarihinden söz etmemizi olanaklı kılmıştır.

Ünlü Filozofların Felsefe Hakkında Düşünceleri

Düşünçe

Ünlü filozofların hepsi kendince filozof hakkında düşüncelere sahiptirler. Fakat kesin olan bir şey vardır, her düşünce öznedir. Örnek olarak Platon'a göre felsefe, her şeyin aslını, öz gerçeğini bilmeye, hiç değişmeden kalan şeye uğraşma çabasıdır. Düşüncelerin öznel olmasına güzel bir örnek olarak Platon'un öğrencisi Arisotales'e göre felsefe varlık olmak bakımından varlığı inceleyen bilimdir.

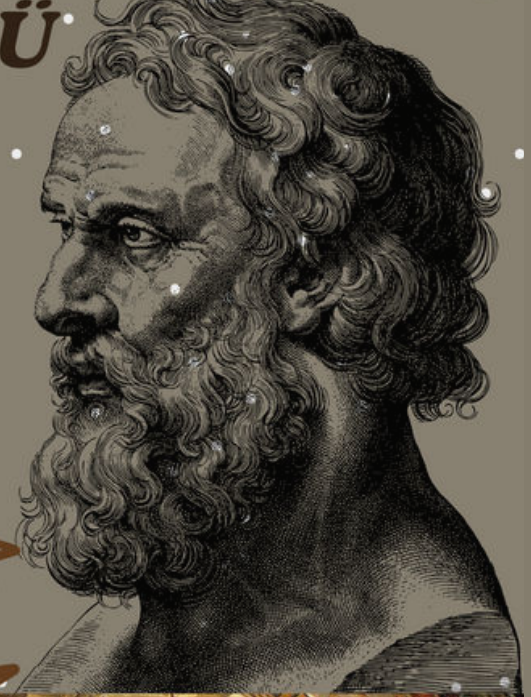

Türk Filozoflar ve Düşünceleri

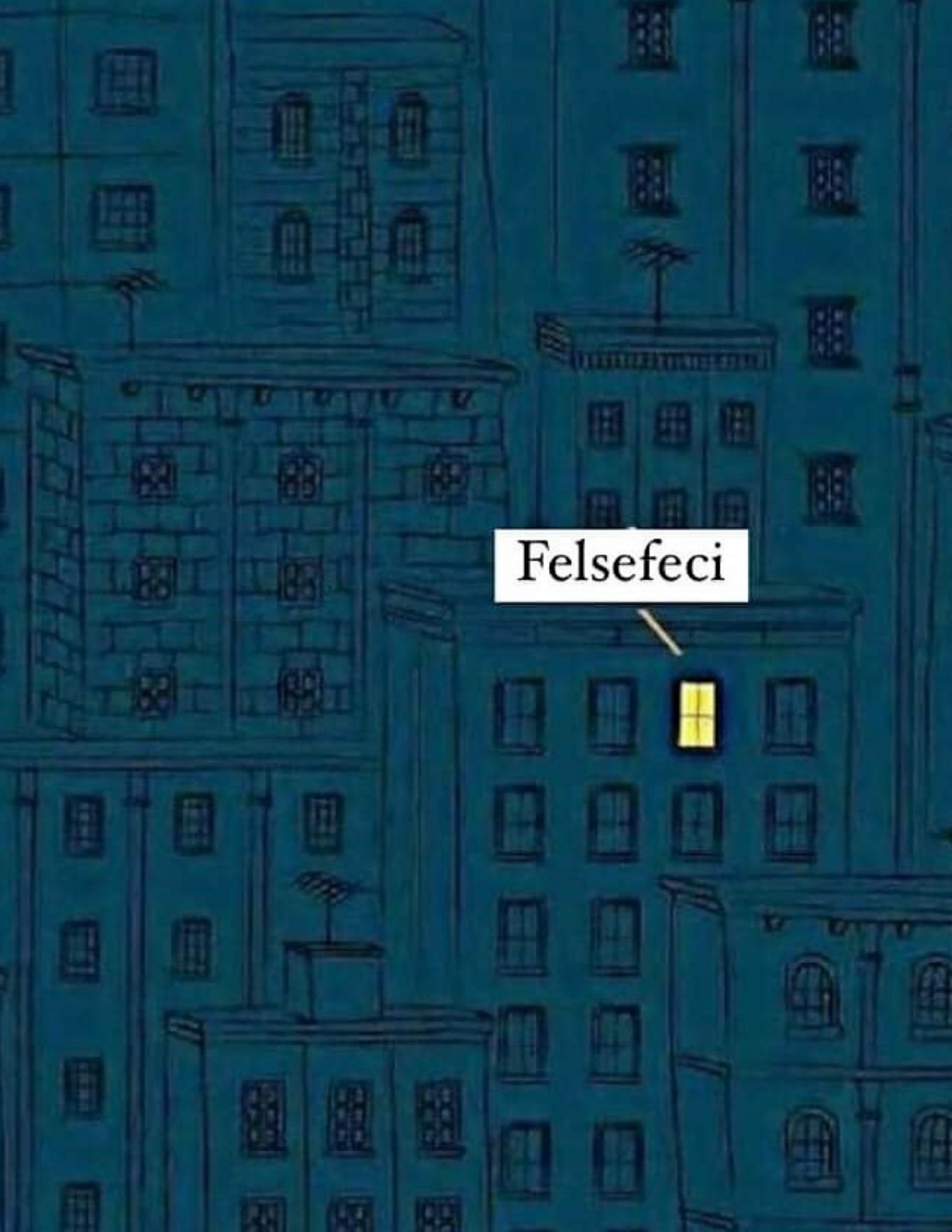
Türk filozoflarımızdan da söz etmezsek olmaz tabi. Takiyettin Mengüşoğlu-Hilmi Ziya Ülken. Takiyettin Mengüşoğlu'na göre bilgi sevgisi anlamına gelen ve başlangıcında bir bütün olan felsefe, bugün birçok disiplini içinde toplayan, her alanla ilgili olan bilgidir. Hilmi Ziya Ülken'e göre ise felsefe bir eleştirme ve tespit etme faaliyetidir.

DÜNYA FELSEFE GÜNÜ

Dünya Felsefe Günü, her Kasım ayının üçüncü Perşembe günüdür. İlk olarak 20 Kasım 2002'de kutlanmıştır. UNESCO tarafından düzenlenmiştir. Amacı: insanların felsefe miraslarını paylaşmalarını sağlamak, zihinleri yeni fikirlere açmak ve toplumun karşılaştığı sorunlara ilişkin tartışma yürütmeye sevk etmektir. UNESCO tarafından ilan edilse de, tüm insanlığa armağan edilmiş bir etkinliktir. Her yıl UNESCO tarafından bir tema belirlenir. 2017 için de tema "Işık Yılı" olarak belirlenmiştir.

Felsefenin dünyanın her yerindeki felsefe ilgililerine ulaşması amaçlanır. Birleşmiş Milletler bünyesindeki etkinlikler ile felsefe paylaşımları yapılır. UNESCO üyesi kurum, kuruluş ve örgütlerin felsefi diyaloglar, münazaralar, konferanslar, kültürel çalışmalar ve sunumlar düzenlemesi teşvik edilir. Sosyal ve doğal bilimlerden bilim insanı, filozof, öğretmen, öğrenci, basın mensubu kişilerin katılımı sağlanır. Genel olarak felsefenin duyurulması ve paylaşılması için kararlaştırılmış bir gündür.

A blue-toned illustration of a city at night. The scene is filled with various buildings of different heights and styles. Most windows are dark, but one window in the middle-right building is brightly lit with a yellow glow. A thin white line points from the text box to this glowing window. The overall style is that of a stylized, hand-drawn urban landscape.

Felsefeci

ÖMER HAYYAM

M. UMUT ALTINTAŞ
İREM YILMAZ
10/C - FELSEFE

İsmi Gıyaseddin Ebu'l Feth Ömer İbni İbrahim el-Hayyam olan Ömer Hayyam (Batıda Omar Khayyam ya da Umar Khayyam olarak biliniyor.) 18 Mayıs 1048'de Nişabur'da dünyaya geliyor. Nişabur'da Zerdüştiliğin önemli bir merkezi ve Hayyam'ın babasının İslam'ı seçmiş bir Zerdüşt olması muhtemel. Hayyam, kelimesi çadır kuran/çadırcı anlamlarına geliyor ailesinin geçim yolunun bu olduğunu ya da en azından çadırcı soyundan geldiğini söyleyebiliriz.

Çünkü Ömer Hayyam çocukluğundan itibaren önemli kişilerden eğitim alıyordu. Dönemin parlayan ilim ve kültür kentlerinden olan Belh, Merv, İsfahan, Buhara ve Bağdat'ta da bulunduğu ve eğitim gördüğü biliniyor. Ayrıca o zamanlarda İslam medeniyeti altın çağını yaşıyordu. Ömer Hayyam da elbette bundan faydalandı ve zamanla katkı sağladı. Ömer Hayyam matematik, tasavvuf, gök bilimi, felsefe, tıp, edebiyat gibi alanlarda derin çalışmalar yaptı. Ünlü eseri olan "Rubaiyat (Rubailer)" 19. yüzyılda çevrildiğinden beri Batı tarafından büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Ancak biz bu eserle filozof olma yolundayken irdelediği düşüncelere bakacağız.

Ömer Hayyam'ın felsefi doktrinlerine dair yorum yapabilmek için felsefi kitaplarına bakmak işimizi kolaylaştıracaktı ancak Hayyam felsefi eserlerini kısmen zorunlu olarak yazmak durumunda kalmıştır. Yani bir soruya cevap olarak ya da birisinin isteği üzerine kaleme aldığı kitaplarında genellikle İbn Sina'nın düşüncelerine odaklanmış ve açıklayıcı üslup takınmıştır. Dolayısıyla felsefi eserlerinden tamı tamına kendi bağımsız görüşlerini ele alamayabiliriz. Lakin yazılmasından 8 asır geçtikten sonra büyük bir tanınırlığa sahiplik yapacak "Rubaiyat" kitabında üzerinde durduğu konular bize yeterli olacaktır.

Ömer Hayyam'ın felsefi görüşleri, özellikle **yaşamın anlamı**, **kader**, **özgür irade** ve **din konularına** odaklanmıştır.

Bu konulardaki bağımsız ve sorgulayıcı düşünceleriyle ve hatta bazen Sultan'a karşı gelmesiyle ;

*Ferman sende ama güzel yaşamak, bizde:
Senden ayıgız bu sarhoş halimizde.
Sen insan kanı içersin, biz üzüm kanı:
İnsaf be sultanım, kötülük hangimizde?*

Dönemin dini otoritesini ve dindar kesimin dikkatini üzerine çekmiş nitekim öldükten sonra dahi İsfahan'dan Meşhed'e kiden

kişiler
Nişabur'a uğrar, mezarına tükürürlermiş.
Ünlü "Rubaiyat (Rubailer)" eserinden örnekler ile ilerleyelim.

*Sen nesin, varlık nedir, nerden bileceksin?
Dünya esen yel üstüne kurulmuş senin.
İki yokluk arasında bir varlık seninki:
Hiçlik ne varsa çevrende, sen de bir hiçsin.*

İnsanın, kibir ve özgüvenini sorgulamaya teşvik ettiği; yaşamın anlamı üzerine bir eleştiri yaptığı, evrenin büyüklüğü karşısında insanın ne kadar küçük olduğunu vurguladığı bir dörtlük.

*Var mı dünyada günah işlemeyen, söyle;
Yaşanır mı hiç günah işlemeyen, söyle;
Bana, kötü deyip kötülük edeceksen,
Yüce Tanrı, ne farkın kalır benden, söyle.*

Dizelerinde anlaşılacağı üzere zorunlu kaderciliğe değiniyor. Yani madem neler yapacağım belli, kaderimde yazılı, üstelik kaderimi yazan sensin: Tanrım. Şayet böyleyse beni, senin bana layık gördüğün davranışlardan ötürü cehennemine koymak nedir, bu cezalandırmanın ne anlamı var?.. Gibi, daha çok Tanrı'nın, özgür iradelerinin olmadığı kullarına bir azap çektireceği düşüncesine karşı çıkmış ve bunları düşünmekten hiç çekinmemiştir.

Ömer Hayyam, Tanrı'yı kainattaki gözlem ve deneyimleri üzerinden düşünerek **Tanrı'ya olan hayranlığını ifade eder**. Ancak bazı şiirlerinde, klasik İslam teolojisinin öğretilerini eleştirir ve dini dogmaları sorgular.

*Bir yanarım Tanrı özlemiyle Musa gibi;
Bir ölürüm murada ermeden Yahya gibi;
Yarı gökte kalırım hep bir iğne yüzünden,
Hep bir başka derdin terzisiyim İsa gibi.*

*Nerdesin? Sana başkaldırmışım işte;
Karanlık içindeyim, ışığın nerde?
Cenneti ibadetle kazanacaksam Senin ne cömertliğin kalır bu işte?*

Yaşamının sırlarını
bilseydin
Ölümün sırlarını da
çözerdin;
Bugün aklın var, bir şey
bildiğin yok:
Yarın, akılsız, neyi
bileceksin?

-Ömer Hayyam

ADAM BANA NİYE
KENDİNİ TANIT
DEDİ?

BİRİNE BENZETTİ
HERHALDE...

Anka Kuşu'nun Sembolü Ve Hikayesi

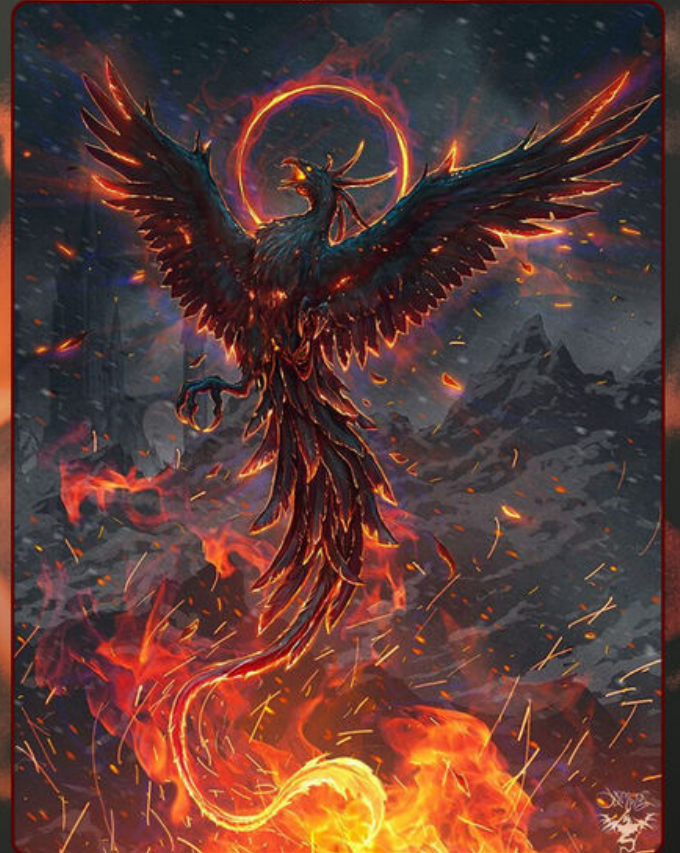
Anka Kuşu sembolü; yeniden doğuş, var oluş ve dirilişi simgeler. "Kendini aramanın sembolü" olarak da bahsedilen Anka Kuşu, aslında 'sabreden, emek veren herkes kendi yeniden doğuşunu yaşatır.' demektir. Bütün milletlerin mitolojisinde olağanüstü ve büyük bir kuş olarak yer alan Anka Kuşu, ulaşılması güç bir idealdir.

Anka, kendini feda ederek ölen efsanevi bir kuştur. Öleceğini hissettiği zaman, kendisine ağacın kuru dallarından bir yuva yapar, ne olduğu anlaşılamayan bir yapışkanla yuvayı sıvar, ta ki güneş ortaya çıkıp kuru dalları yakıncaya kadar ve içinde ölümü bekler. Anka Kuşu bu yuvada yanarak ölür. Öldükten sonra üç gün ölü kalır (bu ayın karanlık zamanıdır) ve üçüncü gün kendi küllerinden yeniden yükselir.

Türk mitolojisinde Tuğrul Kuşu olarak geçmektedir. Türk mitolojisinde de özelliği, gözyaşlarının şifalı olması ve yanarak ölüp kül olduktan sonra küllerinde tekrar dirilmesidir. Batı'da Feniks, İran geleneğinde Simurg, Orta doğu geleneğinde Anka kuşu, Türk geleneğinde Kerkes adını alan bu efsanevi kuşların ortak bir özelliği ölümsüzlüktür. Ayrıca bu kuşlarla ilgili anlatımlarda genellikle bir yanma motifi bulunur.

Anka Kuşu hikayesi; Efsaneye göre Anka Kuşunun Kaf Dağının tepesinde yaşadığı söylenmektedir. Kuşların hükümdarı olan Anka Kuşu, diğer adıyla Simurg, bilgi ağacının dallarında yaşar ve her şeyi bilir. Kuşlar, Simurg'a inanır ve zor durumda kaldıklarında onları kurtaracağını düşünürlermiş. Bir gün kuşlar dünyasında her şey ters gitmeye başladığında, kuşlar Simurg'un geleceğini düşünerek beklemeye koyulmuşlar. Fakat Simurg ortada görünmemiş. Her şeyin bittiğini düşündükleri bir anda, çok uzaklardaki bir ülkede, Simurg'un kanadından bir tüy bulunmuş. Umutları yeniden yeşeren bütün kuşlar, birlik olup hep beraber Simurg'un yuvasına gidip ondan yardım istemeye karar vermişler. Simurg'un yuvası, etekleri bulutların üzerinde olan Kaf Dağının tepesindeymiş. Oraya varmak içinse birbirinden çetin, İrade, Aşk, Cehalet, İnançsızlık, Yalnızlık, Dedikodu, Ben isimli yedi dipsiz vadiyi aşmaları gerekiyormuş. Aşk Denizinden geçmişler, Ayrılık Vadisinden uçmuşlar, Hırs Ovasını aşmış, Kıskançlık Gölüne sapmışlar. İsteği ve sebatı az olanlar, dünyevi şeylere takılanlar, söylenenler, şikayet edenler, yorulanlar, düşenler olmuş. Simurg'un yuvasına ulaşanlar öğrenmişler ki Farsça "si", "otuz", "murg" ise "kuş" demekmiş. Yani "Simurg - otuz kuş" demekmiş. Her biri Simurgmuş. Anlamışlar ki aradıkları aslında hükümdar değil kendileriymiş.

ETIC

Nihilizm

Sözcük olarak hiççilik ya da yokçuluk anlamına gelen Nihilizm; her şeyin anlamdan ve değerden yoksun olduğunu savunan felsefi görüştür.

*Realizes life has
no meaning*

Nihilist:

Nihilists

Life has
no meaning

I know

Peki, Nihilizm neyi savunur?

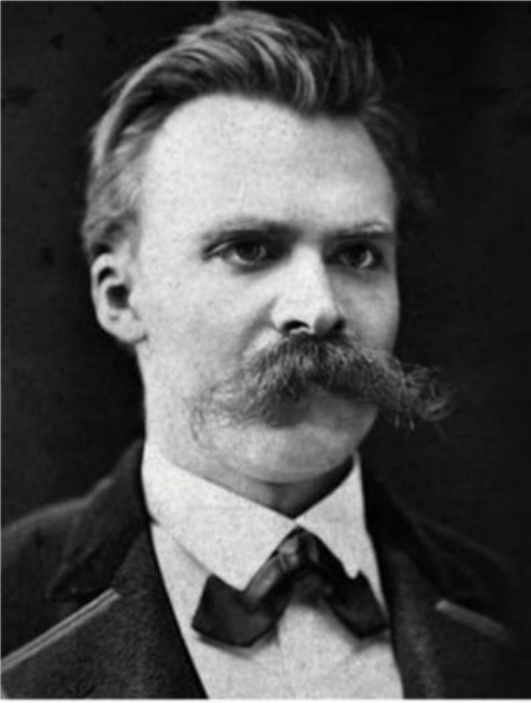
Nihilizm; her türlü bilgi imkânını reddeder ve hiçbir doğru, genel geçer (Toplum tarafından kabul edilen, hemen herkesçe benimsenen) bilginin olamayacağını savunur. Varlığı her şekliyle şüphe ile karşılar ve hatta yok sayar.

Öncüleri, önemli filozoflar

Friedrich Nietzsche, Neyzen Tevfik, Ludwig Andreas Feuerbach, Henry Thomas Buckle, Max Stirner, Albert Camus, Arthur Schopenhauer, Jean-Paul Sartre ve Herbert Spencer gibi düşünürlerin etkisinde kalmıştır.

Ben Nietzsche

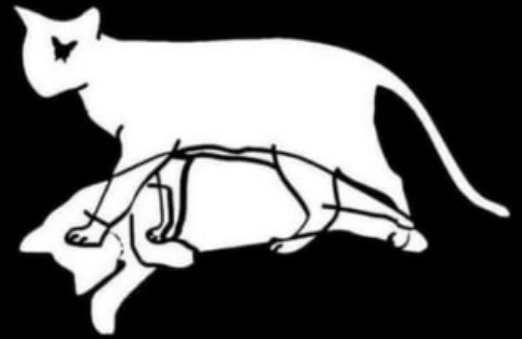
"TO LIVE IS TO SUFFER,
TO SURVIVE IS TO FIND
SOME MEANING IN THE
SUFFERING."

-FRIEDRICH NIETZSCHE

Yani diyor ki Nietzsche, Yaşamak acı
çekmektir, hayatta kalmak acıdan bir
anlam bulmaktır

Nihilist in the streets

existentialist in the sheets

Örnekler ile Destekleme

Bu arkadaş
nihilist olsun

Bu da soru —
sorsun

Hayatın anlamı diye
bir şey var mı?

Yok

Evrenin doğasında bir
anlam var mı?

Hayır

Gerçek anlamı kendimiz
yaratabilir miyiz?

Hayır, yaratılacak
gerçek bir anlam yok

FELSEFE NE
DEMEKTİR?

KAHVE SEVGİSİ
MİYDİ NEYDİ?

KAHVE AŞKI?

ARİSTOTELES

doğum:MÖ384

ölüm:MÖ322

çağı: Antik Çağ Felsefesi

okulu: Peripathos

Aristotelesçilik

Peripatetik Ekol

Aristoteles, MÖ 364 yılında Yunanistan'ın Makedonya sınırındaki Antik Stagira şehrinde doğdu. Babası olan Nichomachus, Makedonya kralının saray hekimiydi ve Aristoteles on yaşındayken vefat etti. Amcası ise Aristoteles'i himayesi altına aldı ve ergenlik yıllarında Aristoteles, gelecek yirmi yıl boyunca kalmayı sürdüreceği; Atina'ya, Platon'un Akademia'sına okumaya gönderildi. Kendisi istisnai bir öğrenci olarak erken mezun oldu ve okulda retorik ve diyalog konularında öğretmen olmaya layık görüldü. Platon'un ölümünden sonra kendisinin okulun başına geçeceğini düşünmüş olacak ki; Platon'un yeğeni Speusippus'un okulun başına geçirilmesinin ardından Aristoteles, deneyler yapmak ve Yunan takımadalarında kendi başına çalışabilmek için Atina'dan ayrıldı.

İnsanın bilgisinin olduğu abartısız her alanda sistematğin ve bilimsel incelemenin öncüsü olan Yunanlı filozof Stagiralı Aristoteles, yaşadığı dönemde "Her şeyi bilen adam" ve daha sonra da "Filozof" (Bu adı kendisine bir kişiden -Tanrı'dan başkasını gerek görmeyen Aquinas vermiştir) olarak bilinmekteydi. Ortaçağ Avrupası'nda Dante'nin Cehennemi'nde kendisinden "Üstat" olarak bahsedilmektedir. Aristoteles'in biyoloji, siyaset, metafizik, tarım, edebiyat, botanik, tıp, matematik, fizik, etik, mantık ve tiyatro gibi çeşitli disiplinlerde yazdıkları çerçevesinde yapılan tüm bu yakıştırmalar onun "Üstat" olarak düşünülmesini sağlamıştır. Kendisi, geleneksel olarak sırasıyla Sokrates ve Platon ile birlikte en iyi Yunan filozoflar üçlüsü içinde gösterilmektedir.

İlgi alanları

Fizik, metafizik, şiir, tiyatro, müzik, retorik, politika, hükûmet, etik, biyoloji, zooloji

Önemli fikirleri

Mantık

Altın orta

Etkilendikleri

Platon, Demokritos

Etkiledikleri

Batı felsefesi, Büyük İskender, Theophrastos, Thomas Aquinas, Hegel, Heidegger, Birûnî, İbn-i Sina, Farabi, Kindi, İbn Rüşd, İbn-i Heysem

Stoizim:

Stoizim,aklınduygulardan üstün olduğunu savunan felsefi bir disiplindir.

Bunun dışında,stoacılığı diğer felsefelerden ayıran en önemli özelliklerden bir diğeri, her şeyin somut ve maddesel olduğunu savunmalarıdır.

Stoacılar:

Stoacılar, hem akla hem de iradeye sahip olan insanların,diğer varlıklardan üstün olduğunu savunur.

Stoa felsefesi insanın hayatının kısa olduğunu,dünya üstündeki değerlerin kokuşmuş, geçici olduğunu ve mutluluğun bakış açısıyla alakalı olduğunu savunur.

“İNSAN,DERİN BİLGİSİZLİKTİR”

FELSEFE GERÇEĞİN PEŞİNDE
ÖMÜR BOYU SÜREN BİR
YOLCULUKTUR BABA...

OKULU UZATTIM
DEMİYO DA...

ROMAN POLANSKI

THE PIANIST

ASIL TÜRÜ BİYOGRAFİ OLAN BU FİLM, WŁADYSŁAW SZPIŁMAN'IN GERÇEK HAYAT HİKAYESİNE DAYANAN BİR DRAMA FİLMİDİR. POLONYA'DA İKAMET EDEN BİR YAHUDİ OLAN WLADYSŁAW SZPIŁMAN, NAZİ ALMANYASI TARAFINDAN ÜLKESİNİN İŞGAL EDİLDİĞİ YILLAR İÇİNDE BAŞINDAN GEÇENLERİ VE HAYATTA KALMA MÜCADELESİNİ ANLATIR. ŞEHİRİ, EVİ, AİLESİ, KARDEŞLERİ, ARKADAŞLARI, SEVDİĞİ KADIN, VE EN ÖNEMLİSİ RUHU OLAN İŞİ; MÜZİĞİ... SZPIŁMAN HEPSİ İÇİN BÜYÜK BİR MÜCADELE VERMEK ZORUNDA KALIR. BUNLARDAN BAZILARI ZAMANLA ONDAN KOPARILIR, AMA MÜZİĞİ, YANİ RUHU HEP ONUNLA KALIR. ÖYLE Kİ, GÜNLERCE KARNINI DOYURACAK BİR YEMEK BİLE BULAMADIĞI ZAMANLARDA SZPIŁMAN, YİNE DE PARMAKLARINI DİZLERİNE DOKUNDURARAK PİYANO ÇALARMİŞ GİBİ YAPIP, DUYMADIĞI MÜZİĞİ HİSSEDEREK RUHUNU BESLEMİŞTİR. MÜZİĞİN VE PİYANONUN EN KÖTÜ DURUMLARDA BİLE PİYANİSTİN YANINDA OLMASI, KARNINI BİLE DOYURAMIYORKEN RUHUNU DOYURMASI, BELKİ DE SZPIŁMAN'A BU KADAR UZUN SÜRE DİRENECEK GÜCÜ SAĞLAMİŞTİR. FAKAT EN ÖNEMLİSİ, MÜZİĞİN SADECE RUHUNU DEĞİL, CANINI DA KURTARMASI OLMUŞTUR. ALMAN SUBAY HOSENFELD ONU BULDUĞUNDA ÇALMASINI İSTEDİĞİ SOLO İLE, AYAKTA BİLE DURAMAYAN BİR ADAMIN PİYANOYLA SANKİ BİRLEŞMİŞ GİBİ ÇALDIĞI BALLADE NO. 2 İN F MAJOR, SUBAYIN ONDAN ETKİLENMESİNİ VE SAKLANMASINA YARDIM ETMESİNİ SAĞLAMİŞTİR. FAKAT BU 4 YILIN SADECE BİRKAÇ HAFTASINDA SUBAY TARAFINDAN SAKLANAN SZPIŁMAN, GERİYE KALAN O UZUN YILLARI KENDİ ÇABASI İLE ATLATMAK ZORUNDADIR.

Film, zorlu yaşam koşullarını, açlığı, insanlık dışı muameleyi ve ölümle yüzleşmeyi gösterir. Szpilman'ın mücadelesi, yaşamak için her türlü zorluğa göğüs germesini ve insanlık dışı koşullar altında dahi müziğe olan sevgisini korumasını anlatır.

Zehra Naz Arıcı

11/D

Servili Hannah!

Neden aşk tüm o olası insani tecrübelerden üstün ve neden ele geçirdiği kişi için tatlı bir yük? Çünkü neye aşksak o oluyoruz ama aynı zamanda kendimiz olarak da kalıyoruz. O halde serviliye teşekkür etmek istiyoruz ama ona kâfi gelecek hiçbir söz bulamıyoruz.

Sadece kendimize teşekkür edebilirsiniz. Aşk şükranı kendimiz için bir sadakate, diğeri için de koşulsuz bir inanca dönüşür. İşte aşk, en derin sürünü devamlı bu şekilde yoğunlaştırır.

Burada, yakın olmak, diğlerinden -hiçbir şeyin bulanıklaşmasına izin vermeyen mesafede -en uzak mesafede olmakla ilgili bir mesele ve bu ancak her şeyin ötesinde "sen"i bir vahiy varlığı sokar; seffaf ama anlaşılmaz. Diğlerinin varlığı aniden hayatımıza girer; hiçbir ruh bununla baş edemez. Bir insanın kaderi, başka bir insanın kaderine teslim olur ve saf sevginin göreviyse, verilen bu şeyi ilk günkü gibi canlı tutmaktır.

Heidegger

-Mektuplar - Martin Heidegger - Hannah Arendt

HAZIRLAYANLAR

- EYÜP EFE GÜR
- YİĞİT EFE KARAŞ
- ESRA BERNA DEMİREL
- ZEHRA NAZ ARICI
- CEYLİN SAKA
- ELİF TOPCU
- NİSA DAĞDELEN
- BERAT TALHA TÜRKMEN
- ANIL DOĞRU
- BULUTHAN TUNCAR
- SEYİT AHMET ÖZÇALIK